

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 1

Penktadienis, Sausio (January) 6, 1967, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVI

Kanada Iškilmingai Pradėjo Savo Šimtmetinių Sukaktuvių Minėjimą

1967 metai Kanadoje buvo pradėti labai iškilmingai. Tai buvo dviguba šventė kanadiečiams: sutikimas naujų metų ir atidarymas šimtmetinių sukaktuvių minėjimo. Visas sekmdienis, sausio 1 diena, buvo pašvęsta įvairioms ceremonijoms per visą Kanadą atidarymui šimtmetinių sukaktuvių metų.

Ottawoje, premjeras L. B. Pearsonas uždegė ugnį, kuri degs per visus metus. Tūkstančiai ottawiečių susirinko į šimtmetinių sukaktuvių metų atidarymo ceremonijas prie parlamento rūmų. Generalinis gubernatorius George Venier kreipėsi į kanadiečius, kad užmirštų praėities nesutikimus ir siektų vieningos ateities. Šveikino Kanadą ir Britanijos karalienė Elizabetha.

Toronte prie parlamento rūmų 40,000 žmonių išklauė Ontarijos premjero Robarts ir kitų dignitarių kalbą. Miestas skendėjo šviesoje įvairiausių spalvų. Šimtmetinių sukaktuvių metus žmonės sutiko maršavimais, mingais ir koncertais.

Kanados televizija beveik visą dieną buvo pašvęsta programoms apie Kanadą, jos praeitį ir dabartį.

Pradėjo savo maršrutą po Kanadą specialus traukinys, kurio vagonuose vaizdingai nušviečiama Kanados istorija. Traukinys lankysis visuose didesniuose miestuose.

Didžiausia šimtmetinių sukaktuvių minėjimo pažiba bus

Kardinolas Šiaušiasis Prieš Lenkijos Valdžią

VARŠUVA. — Lenkijos vyriausias katalikų lyderis kardinolas Višinskis pasakė "rūstų kalėdinį pamokslą" — prieš valdžią.

Lenkijos konstitucija nusako, kad apšvietos ministerija prižiūri visas mokyklas. O tai ir klierikų seminarijas, kurių Lenkijoje yra net 48.

Seminarijose dėstoma ne vien religiniai klausimai, o ir "svietiški".

Valdžios inspektoriai į religiją nesikiša. Bet kitose klasėse prižiūri, kad nebūtų mokoma priešvaldiška akcija.

tarptautinė paroda Montreale, kuri tęsis keletą mėnesių. Ji prasidės balandžio mėnesį. 72 šalys dalyvaus šioje parodoje. Jų tarpe ir Tarybų Sąjunga ir nekurios kitos socialistinės šalys. Kanada išleis 40 milijonų dolerių sukaktuvių minėjimui.

Visos provincijos, miestai ir miesteliai stato specialius pastatus, ruošia parkus, įrengia teatrus atžymėjimui sukaktuvių.

Šios sukaktuvės atžymi 100 metų nuo Kanados konfederacijos sudarymo. Nuo tos dienos pradėjo veikti centralinė Kanados vyriausybė. Konfederacija pradžioje prasidėjo iš kelių provincijų. Dabar jau 10 provincijų ir dvi teritorijos. Viso Kanados teritorija priklauso prie konfederacijos.

Diefenbakeris Nori Naujos Konstitucijos

OTTAWA. — Konservatų lyderis John Diefenbaker savo naujametiniame pareiškime išreiškė pageidavimą, kad Kvebeko parlamentas 1967 metais priimtų naują kanadišką konstituciją tikslu sutvirtinti kanadiečių vienybę.

Dabartinė Kanados konstitucija yra gaminta Britanijoje ir vadinasi British North American Act.

Ištikro, būtų labai tinkama, jei Kanados parlamentas, minėdamas konfederacijos 100 metų sukaktį, priimtų naują konstituciją, Kanadoje paruoštą ir dėl kanadiečių.

Du Vakarų Vokietijos Laikraščiai Užsitarė

BONNA. — Sustojo eję du Vakarų Vokietijos laikraščiai, vienas Hamberge, o kitas Berlyne.

Vieną leido socialdemokratai, o kitą krikščionys demokratai. Abiejų skaitytojų skaičius nuapolė iki 23,000 ir 30,000.

Vakarų Berlyne ejęs Der Kurier vienu tarpu turėjo 500,000 skaitytojų.

MASKVA. — Šiomet Tarybų Sąjungoje buvo gautas rekordinis javų derlius — 170 milijonų metriškų tonų.

Išvogė Meno kūrinių Už \$7,800,000

LONDON. — Vagys išvogė iš meno galerijos keletą labai brangių paveikslų, pieštų Rembrandto ir kitų garsių dailininkų, viso už \$7,800,000.

Scotlando jardas sako, kad plėšikai reikalauja \$300,000. Jei jie to negausia, tai paveikslus sudeginsia.

Užverda Kova Tarp Unijistų

TORONTO. — Čia prasideda atkakli kova tarp unijistų. Amerikinės unijos nori priversti staitybos kontraktorius, kad samdytų tiksliai tuos darbininkus, kurie priklauso prie tokių unijų, kurios afiliavusios prie Kanados Darbininkų Kongreso, nors jos yra skyriai amerikinių unijų. Nemažai darbininkų atsisakė dirbti šale tu, kurie nutarė prisidėti prie Kanados Nacionalinių Unijų Konfederacijos, kurios centras Kvebeke.

Iš savo pusės, CNUK sako, kad kreipsis į teismą ir prašys indžionkšino prieš amerikines unijas.

Prie nacionalinių unijų centro prisidėjo vienas karpenterių unijos lokalas. Dėl to jis pasidarė juoda katė Toronto unijų tarpe. Bet CNUK tikisi patraukti savo pusėn visą eilę kitų lokalių.

BOMBOS APGRIOVĖ KATALIKŲ BAZNYČIAS

PHAT DIEM. — Čia atsilankė amerikiečių laikraštinkas H. E. Salisbury, New York Times redaktoriaus padėjėjas, ir savę akimis matė amerikinių bomberių darbus.

Jis apžiūrėjo keletą katalikų bažnyčių, gerokai bomberių apgadintų. Jis sužinojo, kad bomberiai užmušė dvi vienuoles, kurios buvo palaidotos kapinėse šioje gyvenvietėje. Bomberiai apdaužė kapines, išvertė vienuolių kapus.

CAIRO. — Egipto spauda rašo, kad Jordanas atsisako įsileisti Irako ir Saudi Arabijos kariuomenes sutvirtinimui apsigynimo nuo Izraelio.

Prezidentas De Gaulle Smerkia Karą Vietname

PARYZIUS. — Francijos prezidentas Charles De Gaulle vėl net per du sykius pasmerkė JAV vedamą karą Vietname. JAV politika Vietname, sako jis, sudaro pavojų pasaulio taikai.

Kalbėdamas naujų metų sutikime, diplomatų korpusui, susirinkusiam prezidentiniuose palociuose, jis pasakė, kad Vietnamo karas neprileidžia pasaulio prie taikos kelio.

Kalbėdamas per televiziją, naujų metų išvakarėse, pareiškė, kad karas Vietname yra neteisėtas ir smerktinas. Ir jo priežastimi yra JAV ginkluotų jėgų intervencija. Didelė šalis naikinti mažą šalį.

Jis taipgi sakė, kad Francija sutiktų būti tarpininke. Ji sutinkanti prisidėti prie išsprendimo konflikto Azijoje, jei tik tam sąlygos atsirastų. Ir jis tikisi, kad Franciją palaikytų kitos šalys.

Nori Didesnio Puolimo iš Oro

ATLANTA. — Jungtinių Amerikos Valstijų senatorius, Richard B. Russell, senato ginkluotų jėgų komisijos pirmininkas, ir South Carolinos kongresmanas L. M. Rivers, tos pat komisijos pirmininkas kongrese, reikalauja tiesiog nušluoti Šiaurės Vietnamą nuo žemės.

"JAV privalo nušluoti Šiaurinę Vietnamą nuo žemės paviršiaus — velniop pasaulio visuomenės opinija!" šaukė Rivers, palaikydamas Russello reikavimą padidinti atakas iš oro ant Šiaurės Vietnamo.

Senatorius Russell teigia, kad JAV galinčios paklupdyti Šiaurės Vietnamą per valandą, tik prezidentas Johnsonas sulaukęs lakūnus nuo bombardavimo Hanojaus ir svarbesnio uosto Haifongo.

Abu šie karo krankliai yra demokratai.

OTTAWA. — Senatorius Hazen Argue, buvęs naujas demokratas, bet dabar liberalas, laiške Walteriui Gordonui, buvusiam prie liberalų finansų ministru, ragina jį nerezignuoti iš parlamento.

Stebėtojai sako, kad prezidento kalba per televiziją buvo labai tvirtas moralinis pasmerkimas Washingtono už karą Vietname.

Popiežius Paulius taipgi ragino pasaulį siekti taikos.

SAIGON. — Nacionalis Išsilaisvinimo Frontas siūlo, kad paliaubos per naujus metus būtų prailgintos iki 7 dienų. Nauji metai Azijoje apvaikšiojami vasario mėnesį.

Savo pasiūlymą NIF perdavė per savo radiją.

Per vakariečių naujosius metus paliaubos buvo tik 48 valandoms, bet ir tos nebuvo pilnai vykdomos. Amerikiečiai naujus metus sutiko atgabendami 5,000 kareivių. Dabar jau 380,000 amerikiečių Pietų Vietname.

WASHINGTON. — Sekretorius Dean Rusk siūlo, kad Jungtinių Tautų sekretorius U Thant stengtųsi patirti, kokias nuolaidas Šiaurės Vietnamas padarytų, jei JAV sulaukytų atakas iš oro.

Prezidentas Johnsonas, kaip atrodo, norėtų, kad Šiaurės Vietnamas sustotų siuntes pagalbą vietkongams, jeigu nenori, kad Šiaurės Vietnamas būtų ir toliau bombarduojamas iš oro.

Popiežius Nematikus Kardinolo Veikla

VATIKANAS. — Popiežius Paulius esąs labai nusivylęs amerikiečių kardinolu Francis Spellmanu, kuris nusidanginęs į Vietnamą laikė pamaldas už kareivius ir per pamokslus ragino juos kariauti iki pergalės.

Popiežius kol kas nieko nedarysias prieš Spellmaną. Jis laukias Spellmano pamokslų teksto.

Popiežius savo kalėdinėje kalboje išreiškė pageidavimą, kad abi pusės sutiktų padaryti kalėdines paliaubas pastoviomis, o Spellmanas siūlė kariams, kad jie kariautų iki galo. Gir-di, jie kariaują už laisvę ir civilizaciją, esą Kristaus kariai.

Nugirdęs apie popiežiaus nepasitenkinimą, Spellmanas pareiškė, kad jis imas atsakomybę ant savęs už savo kalbas.

Kaip Eina LB Vajus

Laikė praėjusios savaitės gauta 5 naujos prenumeratos ir \$169 aukų. Vajininkų eilę papildė vajininkai: A. Latwen iš Hartfordo, A. Plečkaitis iš Radway ir J. Dereškevičius iš Timminso. Pirmiau atsiliepusieji Montrealo, Windsor, Tillsonburgo ir Londono vajininkai gražiai papildė vajuus rezultatus.

Toronto vajininkų priešakyje vis laikosi A. Daukantas. Jį prisiveja V. Žilinskas-Valaitis ir trečioje vietoje J. Valunas.

Eilė pavienių skaitytojų atsinaujindami prenumeratas gražiai parėmė laikraštį.

Tarprajoninėse lenktynėse neįvyko žymesnių pakaitų. Antras rajonas dar vis laikosi pirmoje vietoje. Ketvirtą rajono draugai jau išpildė būtinąją aukų kvotą ir pradėjo labai reikiamą kaupą. Visi rajonai vis labai skaudžiai atsilikę su naujų prenumeratų kvotos išpildymu.

Iki gruodžio 31 d. iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 18 naujų prenumeratų ir \$889.35 aukų. (Iki būtinosios kvotos išpildymo dar trūksta 2 naujų prenumeratų ir \$10.65 aukų.)

Iš antro rajono gauta 19 naujų prenumeratų ir \$2,184.28 aukų. (Iki būtinosios kvotos išpildymo dar trūksta 11 naujų prenumeratų.)

Iš trečio rajono 2 naujos prenumeratos ir \$275.00 aukų. (Iki būtinosios kvotos išpildymo dar trūksta 3 naujų prenumeratų ir \$75.00 aukų.)

Iš ketvirtą rajono gauta 1 nauja prenumerata ir \$206.50 aukų. (Iki kvotos išpildymo dar trūksta 3 naujų prenumeratų.)

Iš JAV gauta 21 nauja prenumerata ir \$900.40 aukų. Iš Skotijos \$10.85 aukų.

Bendrai laikė šio vajuus jau gauta 61 nauja prenumerata ir \$4,466.38 aukų.

Vajininkai dabar turi vajuus punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	4,073
Montrealo vaj.	2,610
Windsoro vaj.	695
Londono-Rodnės vaj.	683
Hamiltono vaj.	534
Tillsonburgo vaj.	471
Port Arthuro vaj.	447
Čikagos vaj.	437
Brooklyno vaj.	422
Floridos vaj.	391
Vankuverio vaj.	363
Ročesterio vaj.	313
Detroito vaj.	230

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigus Kanadoje gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokestis):

Autom. Moskvich	\$2,348.25	Laivelio motoras	\$132.13
Motorskuteris	211.42	Refridžeratorius	138.75
Motorciklas	198.20	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai likrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedui prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliarių patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirktas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

Winnipeg'o vaj.	209
Kalifornijos vaj.	194
Norwoodo vaj.	187
Filadelfijos vaj.	154
Waterburio vaj.	139
Sudburio vaj.	131
Timminso vaj.	46
Radways vaj.	36
Hartfordo vaj.	25

Ir penkiolikos kitų vietovių vajininkų, turinčių po mažiau kaip 100 punktų, kurių skaičius laikė praėjusios savaitės nepasikeitė.

Vajui skelbtas laikotarpis pasibaigė, bet dar liko leliolika dienų dėl galutinį vajuus atskaitų. (Visos vajuus atskaitos turi pasiekti LB raštinę iki sausio 14 d.) Labai prašome visus vajininkus ir rėmėjus dėti visas galimas pastangas, kad išpildžius naujų prenumeratų kvotas, kas yra būtinausia dėl savaitraščio išsilaikymo. Aukų kvotas tikimasi, kad visi rajonai išpildys su kaupu, kas irgi labai svarbu.

KLLD Toronto kuopa sausio 21 d. planuoja ruošti vajuus užbaigtuves. Dedame viltis, kad ir kitų vietovių LB draugai ir draugės kaip nors atžymės šios didelės ir sunkios vajininkų darbūmetės užbaigtuves. Nepalikime šį reikalą užmirštu.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

P. Kisieliene, Montreal, prisiuntė nuo mažos rosemontiečių sueigėlės \$50.00 aukų.

Geo. Kodis, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$13.00 surinktų aukų. Aukojo: R. Puris \$6.00, M. Juška ir V. Zalub po \$2.00, J. Anchus, M. Miholuk ir N. L. po \$1.00.

T. Rimdžius, Toronto, atsinaujino sau prenumeratą ir tris [Lietuvą].

A. Daukantas, Toronto, pridavė nuo westonietės V. Masienės jos užrašytą naują prenumeratą, penkias atnaujintas ir \$5.00 aukų.

V. Žilinskas, Toronto, pridavė kelias atnaujintas prenumeratas ir nuo J. Leskevičiaus \$2.00 ir J. Ramanausko \$1.00 aukų.

S. F. Repšiai, Rodney, Ont., užrašė dar vieną naują prenumeratą, šešias atnaujino ir prie to dar paaukojo \$5.00.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$11.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Zuikis \$6.00, J. Aleknavičius, P. Kasperaitis, P. Palilunas, J. Slaveinas ir J. Dereškevičius po \$1.00.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė dvi naujas prenumeratas, pluoštą atnaujintų, paminėjimų paskelbti ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo: Dypukas \$3.50 ir A. Lapinskas \$1.00.

J. Užunaris, Windsor, Ont., prisiuntė nuo švenčių proga pas S. E. Baltulius susitikusių draugų ir draugių suaukotus dėl

LB paramos \$10.00. Aukojo: J. Vertelka, S. E. Baltuliai, Ch. Valaitis ir J. A. Užunariai po \$2.00, V. Dudonienė ir francūzaitė G. Otrut po \$1.00.

P. M. Smalsčiai, Ludington, Mich., atnaujino prenumeratą [Lietuvą ir sveikindami su Naujais metais Liaudies Balso rėmėjus paaukojo \$5.00.

J. Vilkeliene, Laval, Montreal, vėl parėmė Liaudies Balsa su \$10.00 aukų.

A. Plečkaitis, Rodway, Alta., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Petkaus \$2.00 ir savęs \$6.00 aukų.

S. U. Survilai, Edomont on, Alta., prisiuntė Liaudies Balso paramai naujametinė dovaną \$5.00.

Izidorius Abekas, Kapuskasing, Ont., lankėsi Toronte ir per vajininką J. Valaitį pridavė \$5.00 aukų.

P. Gavenas, Tillsonburg, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo keturių rėmėjų \$6.00 aukų.

S. Karvelis, Toronto, pridavė naują prenumeratą užrašytą K. Baltuškos ir 50 c. aukų.

A. Lawen, Hartford, Conn., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$8.00 surinktų aukų. Aukojo: J. L. Zemaičiai \$3.00, A. A. Latwen ir J. Berch po \$2.00 ir L. Butkevich \$1.00.

K. Malaske, Winnipeg, Man., atnaujino prenumeratą [Lietuvą ir paaukojo 50 c.

J. Urbanavičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Mathewson \$6.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Walker \$1.50 aukų.

V. Ramanauskas, Toronto, užrašė naują prenumeratą [Lietuvą ir paaukojo 50 c.

F. Jančys, Toronto, pasimokėjo už skelbtą sveikinimą ir paaukojo \$2.00.

M. Vaitkienė, Toronto atnaujino prenumeratą [Lietuvą ir paaukojo 50 c.

Pov. Pajuodis, London, Ont., lankėsi LB raštinėje ir apmokėjo londoniečių skelbtus pasveikinimus.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

T. Markevich, Montreal, \$1; Pius Miscikas, St. Catherines, Ont., \$6.00;

J. Yones, Fernie, B. C., \$1; Urbonas Olekas, Nipawin, Sask., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

LB Administracija

Sveikiname ir Linkime

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų

Visiems mūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems Kanadoje, Jungtinėse Valstijose ir Lietuvoje.

Ch. A. Pempės

Richmond Hill, Ont.

Indija Uždrausianti Jaunų Žmonių Vedybas

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė galvojanti uždrausti vestis jaunoms merginoms. Norima nustatyti, kad merginos nesivestu neturėdamos 21 metų amžiaus.

Indijos vyriausybė susirūpinusi žmonių prieaugliu. Kasdien Indijos gyventojų skaičius padidėja 30,000.

Dabartinis įstatymas leidžia merginoms vestis sulaukus 16 metų amžiaus. Bet kaimuose daugelis vedasi dar jaunesni.

Per praėjusius kelis metus 1,600,000 indų sutiko būti sterilizuotais. Daugiausia moterys.

Indijai didžiausia problema — mityba. Jau dabar yra didelė maisto stoka.

Moterys Apsisaugos Nuo Gimdymų 20 Metų

Jungtinių Valstijų mokslininkai [porą metų išvystysią pilules, kurių paėmus moterys apsisaugosiančios nuo pastojimo ant 20 metų.

Apie tai pranešė Nacionalės Mokslų Akademijos susirinkime.

Naujas kontrceptas būsiąs pavidale kapsulės, kuri būsianti pakišta po moters oda bile kurioje kūno dalyje. Ją galima bus išimti, jei moteris panorės turėti vaikų.

Mokslininkai mano, kad šios kapsulės pagalba bus galima tikrai kiekvienai šeimai turėti tiek vaikų, kiek pageidaus.

Kaip žinia, yra vaistų ir toms, kurios nevaisingos, kad taptų vaisingomis. Tik kurios tikrai fiziniai nesveikos, negalės turėti savo vaikų.

LB Skaitytojų Žiniai

Prašome priimti dėmesin, kad nuo sausio 1 d. 1967 m. Liaudies Balso metinė prenumerata kaip Kanadoje taip ir [visur kitur pakelta iki \$5.00.

Kadangi dabar baigiasi vajuus, tai dar keletą dienų prenumeratas galima užsirašyti ar atsinaujinti sena kaina, bet po sausio 14 d. už prisiustą seną prenumeratos mokestį, prenumeratos bus pratęsimos ne metams, o tik dešimčiai mėnesių.

Kadangi šie čia 100 metų gimimo Kanadoje vietoj patiel iš Kanados is

Apie Kanadą toriją ir bend Kanadą nėra daugumai y Paminėsime t pracityje.

Kanadoje p silkėlimą, be indijonai. Ir gą laiką. Nie pasakyti, m apsigyveno B europiečiai iš nados žemės landijos prie buvę [kūrė k bet indijonai po to per dai Kanadoje ne

John Cabc pakraštį pas Jis buvo Ita Vėliau, 1490 veno Bristol; plaukė gegu metais. Vėli jo sūnus Sel

Pirmašias čiau, [kūrė f tais didelė čio eksplora no, o po deš liai aneksav raliaus varc tyrinėjo St. metais.

Bet jo pa loniją su Robervalo Taipgi ne de la Roch Chauvinui: metais. 160 Champlain ter], 1604 de Monts, f Croix, kuri ta j Port F metais jis j liau prekyt le. Jis taip rų.

Jo susid prieš irokv 1615 metai mą Franci kilo karas kė anglus. 1613 me apiplėštas jūrininko.

Pre to lail Tave : Su Tave.

Truputis iš Kanados Istorijos

Kadangi šiemet Kanada švenčia 100 metų sukaktį nuo įsteigimo Kanados valstybės, bus vietoj patiekti keletą bruožų iš Kanados istorijos.

Apie Kanados užimamą teritoriją ir bendrai apie šių dienų Kanadą nėra reikalo rašyti, nes daugumai yra gerai žinoma. Paminėsime tik tai, kas įvyko praityje.

Kanadoje prieš europiečių atsikėlimą, be abejonės, gyveno indijonai. Ir jie gyveno jau ilgą laiką. Niekas tikrai negali pasakyti, nuo kurio laiko jie apsigyveno Kanadoje. Pirmieji europiečiai iškėlė koją ant Kanados žemės norvegai iš Grenlandijos prieš 966 metus. Jie buvę įkūrę keletą gyvenviečių, bet indijonai juos sunaikinę. Ir po to per daug metų europiečių Kanadoje nebuvo.

John Cabot rytinį Kanados pakraštį pasiekė 1497 metais. Jis buvo Italijos navigatorius. Vėliau, 1490 metais, jis apsigyveno Bristolyje. Iš ten jis ir išplaukė gegužės 2 dieną, 1497 metais. Vėliau Kanadą pasiekė jo sūnus Sebastijonas.

Pirmasis gyvenvietės, tačiau, įkūrė francūzai. 1524 metais didelę dalį rytinio pakraščio eksploravo piratas Verrazano, o po dešimties metų formaliai aneksavo šalį Francijos karaliaus vardu J. Cartier. Jis ištyrinėjo St. Lawrence upę 1535 metais.

Bet jo pastangos, įsteigti koloniją su generolio leitenanto Robervalo pagalba, nepavyko. Taipgi nepavyko ir markizui de la Roche 1598 metais ir Chauvinui ir Pontgravei 1599 metais. 1603 metais Samuel de Champlain gavo karališką čarterį. 1604 metais jis, su Sieur de Monts, įsteigė gyvenvietę St. Croix, kuri vėliau buvo perkelta į Port Royal Acadijoje. 1608 metais jis įkūrė Quebecą, o vėliau prekybinį centrą Montreale. Jis taipgi atrado keletą ežerų.

Jo susidėjimas su huronais prieš irokvajus 1609 metais ir 1615 metais sukėlė pasipiktinimą Francija. Todėl, kai vėliau kilo karas su Anglija, jie palikė anglus.

1613 metais Port Royal buvo apiplėštas ir sudegintas anglų jūrininko Agall, bet vėliau bu-

vo atstatytas. 1621 metais anglai bandė apsigyventi Acadijoje, pavadinę Nova Scotia. 1625 metais Kanadon atvyko pirmieji jezuitai misijonieriai. Nėkurį laiką jie darė didelę įtaką tarp naujų gyventojų.

Richelieu įsteigė 1627 metais kompaniją Naujoji Francija.

Anglai užėmė Port Royal 1628 metais, o Kvebeką 1629 metais. Bet 1632 metais, pagal St. Germai-en-Laye sutartį, abudu, kartu su visa Acadija, buvo atiduota Francijai.

Champlain, kurį buvo anglai paėmę nelaisvėn, sugrįžo Kanadon 1633 metais, ir buvo gubernatoriumi iki 1635 metų.

Pastovi gyvenvietė Montreale buvo įsteigta 1642 metais. Vienu iš steigėjų buvo Laval, kurs tapo Kanados vyskupu ir bažnyčios galva.

1654 metais Acadiją vėl užgrobė anglai, bet 1667 metais vėl buvo sugrąžinta Francijai pagal Breda sutartį.

Siuo metu buvo padarytas galas ir kompanijai Naujoji Francija. Jos čarterį atšaukė karalius Louis XIV. Tai buvo padaryta 1663 metais, kai Kanada tapo Britanijos imperijos kolonija.

Pirmas susikirtimas tarp gubernatoriaus Mezy ir vyskupo Lavalo įvyko tuoj po to. Vyskupui buvo įsakyta grįžti į Franciją, bet jis tuoj mirė.

Nėkurį laiką valdytojo pareigas ėjo Tracy, kurs mohakus (indijonų giminę) padarė sau paklusniais. Frontenacas, kuris tapo gubernatoriumi 1672 metais, neturėjo lygaus, kas liečia atsinešimą linkui indijonų. Jo administracijos metu buvo atrasta Mississipi upė. Anglai įsteigė daugiau gyvenviečių Hudson Bay ir kituose distriktuose.

(Bus daugiau)

Paieškojimas

Paleškau savo giminaičio G. K. Luno, prieš porą metų gyvenusio Montreale. Labai prašau atsilipti ar žinantieji jo adresą pranešti man.

Aloyzas Bežius
Gerosios Vilties g. 18196
Vilnius 15
Lituania, USSR

Minime penkių metų liūdną sukaktį nuo mirties mano vyro ir šeimos tėvo

JULIAUS VILKELIO
mirusio sausio 8 d., 1962 m.

Praėjo penki metai pilni liūdesio ir prisiminimų nuo to laiko, kada Kanados šalta žemėlė amžinai atskyrė Tave Juliau ir Tėtį nuo mūsų.

Su giliu liūdesiu širdyse prisimename ir prisiminsimė Tave.

Ona Vilkelienė
Sūnus Juozas ir marti
Duktė Petronė ir žentas
Keturi anūkal - anūkės

Sporto žaidynių pranešėjai, sūnus ir tėvas, Bill ir Foster Hewittsai.

Laiškas iš Winnipeg

Dear Mrs. Grandma P. B.:

Didžiai gerbiama mūsų spaudos ir mūsų gimtosios tėvynės mylėtoja, jos gerbėja! Visų pirma prašau neįsiseisti, kad aš mėginu padaryti pastabą į Tamstos parašytą korespondenciją "Mes ir Mūsų Spauda", nes Tamstos korespondencijoje, tarp visko, parašyti žodžiai: "... aš tik norėjau kalbėti apie mus, Kanados lietuvius. Norėjau pakalbėti apie mūsų atsilikimą. Aš atradau, kad su mumis yra daug negerumų. Štai ką patiri, kai susiduri su nekuriomis mūsų tautiečiais: 'Kamgi aš pranešiu laikraštį, kad aš jo neskaityčiau', atsako kitas tautietis. Reiškia, moka skaityti, bet nemyli skaityti. Reiškia, jam neįdomu. Reiškia jis neskaityt laikraščių, neskaityt knygy. Jaučiausi viską žinąs ir be laikraščių. Ar ne juokinga?"

Tai, Dear Mrs. Grandma, tikrai juokinga. Bet man atrodo, kad Tamsta dėl savo gimtosios tėvynės meilės susižavėjusi beraišydama nesugebėjai atskirti pelus nuo grūdų, nes iš Tamstos korespondencijos žodžių negalima suprasti, apie kokius lietuvius kalbi — apie senosios kartos lietuvius ateivius, ar apie naujuosius, dipukus? Iš Tamstos korespondencijos neišku, ar Tamsta siūlai laikraščius užsirašyti seniesiems lietuviams, ar naujesiems, dipukams.

Aš, kaip vienas iš senųjų lietuvių ateivių, galiu tarti žodį apie senuosius. Visų pirma, mes senieji lietuviai niekad nesigiriame su moksliskumais. Patys senieji, pirmieji ateiviai, kurie prieš 50-60 metų atvažiavo į Ameriką ir Kanadą, yra tie, ku-

rie bėgo nuo patekimo į Rusijos caro kariuomenę, kurioje reikėdavo ilgus metus tarnauti. Tie daugiausia buvo beraščiai, išskyrus tuos, kurie buvo prasilavinę rusų kalboje. Bet iš tų beveik visi išmirė.

Taigi, darosi išvada, kad Tamsta kalbi apie naujuosius ateivius, dipukus, kurie su savo moksliskumais giriasi, kuriems (žinoma, ne visiems), pažangi spauda, kaip Liaudies Balsas ir panaši, yra baisi, kaip apuokams šviesa. Tad rašydama turėjai atskirti pelus nuo grūdų, turėjai pasakyti apie kurios kartos lietuvius kalbi.

Gi kalbant apie po pirmojo

pasaulinio karo lietuvius emigrantus, atvažiavusius į Kanadą, galima pasakyti, kad daugelis atvažiavo geresnio duonos kėsnio ieškodmi bei nuo Smetonos režimo bėgdami. Iš jų daugelis pamilo pažangią spaudą, o ne atžagareivišką, ir jie savo gimtojo krašto neužmiršo ir neužmiršta. Kai karas ėjo, mes senieji Kanados lietuviai, pagalba mūsų organizacijų ir Liaudies Balso, rinkome ir siuntėme rūbus į savo gimtąjį kraštą Lietuvą, rinkome aukas, pirkome ir siuntėme sanitariinius vežimus, medikalius instrumentus.

Tamsta sakote, kad čia Kanadoje lietuviai nenori laikraščių skaityti. Tik pažvelk į tą Liaudies Balso numerį, kuriame Tamstos aprašymas tilpo, tai pamatysi, kad Toronte per vieną parengimą Liaudies Balso paramai buvo suaukota virš \$1,000!

Gera prisimenu, kai ponas J. Kardelis su kitais Smetonos bernais, atvažiavę Kanadon, subruzdavo iš numirusių prikelti mėnesinį laikraštuką Nepriklausomą Lietuvą ir padaryti savitraščių. Vieno Smetonos berno iš miškų atsistatyme atsiliepime buvo atvirai parašyta, kad "Mes su atstatytomis krūtinėmis einame leisti Nepriklausomą Lietuvą, kad Liaudies Balso sutrypti".

Bet kaip jie sutrypė? Senieji Kanados lietuviai į tokį pagrasinimą atsiliepdami iš visų kampų pradėjo gausiai Liaudies Balso remti. Vien tik Toronte per vieną parengimą Liaudies Balso paramai buvo suaukota virš \$2,000. Tai buvo skaudus smūgis atžagareiviams.

O Nepriklausoma Lietuva nuo pirmų dienų, net ir prie krikdemų besigerindama, vargais negalais teišsilaikė.

(Pabaiga ant 8 pusl.)

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Primame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesti apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi primame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

TIESA IŠEINA Į VIRŠŲ

Prezidentas L. B. Johnsonas vis tvirtina, kad JAV bombieriai atakuoja tikta militarinius objektus Šiaurės Vietname. Didensio melo negali būti. Štai pačių amerikiečių laikraštiniškas, Harrison Salisbury, iš New York Times, nuima maską nuo prezidento veido. Jis rašo iš Hanojaus:

"Prezidento Johnsono skelbiamas nusistatymas, kad JAV taikiniai Šiaurės Vietname yra plienas ir gelžbetonis, o ne žmonių gyvybė, išrodo turi labai mažą bendrą su realybe pravesių JAV orlaivių atakų".

Štai tik pora pavyzdžių: Namdinh mieste Jungtinių Valstijų bombieriai sugriovė namus 12,464 asmenų. 89 asmenys buvo užmušti ir 405 sužeisti, kaip rašo Salisbury. Kitame mieste, Phuly, 35 mylios į pietus nuo Hanojaus, 10,000 gyventojų miestas visai sunaikintas. Čia užmuštų buvo nedaug, kadangi žmonės buvo evakuoti pirma atakų.

Salisbury sako, kad civiliniai distriktai daugiau nukentė, negu militariniai objektai. Abiejose vietose, kurias anksčiau minėjome, nėra fabrikų, kurie gamintų militarinius daiktus. Nebent apsilvilkimą, kurį gali naudoti kareiviai.

Idomu ir tas, kad tie bombieriai labai mažai sutrukdė militariniams judėjimui. Salisbury rašo:

"JAV bombardavimo kelio rezultatai aiškiai matomi — ypatingai mažose kaimeliuose pagal kelią. Jie labai nukentėjo, nekuri buvo visai nušauti. Bet efektas ant transportacijos buvo labai mažas", rašo jis apie bombardavimą vieškelio No. 1 ir palei einančio gelžkelio. Vietnamiečiai gelžkelius ir kelius sutaisė labai greitai. Bombardavimai sutrukdė tik kelioms valandoms. Net apylinkė prie 17-tos lygiagrečės, kuri dalina abu Vietnamus, amerikiečių išnaikinta, nesudaro didelių kliūčių vietnamiečių judėjimui.

Salisbury pranešimai ne vienam amerikiečiui atidarys akis, parodys, kaip administracija dumia jiems akis.

PRADEDAM SUKAKTUVINIUS METUS

Pradedami 1967 metus, pradėdame šimtmetinių Kanados konfederacijos sukaktuvių metus. Visoje Kanadoje prasideda veikla atžymėjimui šių sukaktuvių metų.

Šimtą metų tautos istorijoje yra labai trumpas laikas. Faktiniai, šios sukaktuvės yra vėlesniųjų ateivių sukaktuvės. Indijonai atsikėlė Kanadon tūkstančius metų atgal. Jeigu jie minėtų savo sukaktuves, jie gal minėtų 15,000 metų sukaktuves ar dar senesnes.

Ateiviai atvyko Kanadon daug anksčiau, negu 100 metų atgal. Sakoma, kad norvegai buvo atsikėlę iš Grenlandijos apie 1,000 metų mūsų metškai. Tai yra prieš 966 metus. John Cabot pasiekė Kanados krantus 1491 metais. Norvegai buvo likviduoti indijonų, bet po Caboto vizito vis daugiau europiečių keliavo į Kanadą ir jos okupacija europiečiais prasidėjo plisti. Prieš 100 metų buvo sudaryta konfederacija iš kelių provincijų ir nuo tos dienos prasidėjo Kanados valstybės istorija.

Pats didžiausias Kanados šimtmečio atžymėjimo įvykis bus tarptautinė paroda Montreale, kuri tęsis visą vasarą. Šioje parodoje dalyvaus 72 šalys. Kiekviena šalis turės savo paviljoną. Nekurios, didesnės, kaip Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos, turės labai didelius paviljonus.

Miestai ir miesteliai atžymės statydami tam tikrus pastatus, įrengdami tam tikras vietas. Toronte buvo manoma pastatyti meno centrą, tik vargu kas iš to bus, kadangi pasirodė, jog jo pastatymas pareikalautų per pus daugiau, negu buvo manoma. Metai jau prasidėjo, o statyba nepradėta. Veikiausiai bus atsižadėta ar ieškoma ko kito, mažesnio užmojo.

Šiais metais bus visokio aktyvumo per visą Kanadą ryšium su 100 metų sukaktuvėmis. Mobilizuojami menininkai, visuomenininkai ir kiti. Visi šį tą atliks, kas tik išgalės. Praves tam tikrą aktyvumą ir didesnės etniškos grupės.

Gedimino pilis žiemą

Pasidairius po Pasaulį

Now York Times redaktoriaus Salisbury atsilankymas Šiaurės Vietname rodo, kad amerikiečiai netiki prezidento Johnsono administracijos žiniomis apie karą eigą Vietname. Jo pranešimai iš Hanojaus dar daugiau puldo žmonių pasitikėjimą administracijos žiniomis, kadangi Salisbury surado visai ką kita, negu Johnsono informatoriai pranešė iš Vietnamo.

Salisbury pranešimų šviesoje, pats prezidentas Johnsonas buvo priverstas pripažinti, kad bombardavimai palietė ir civilius ir ateityje palies.

Juokingiausia buvo tas, kai vienas amerikiečių oficialas nusiskundė vietnamiečiams, kad jie kaip tyčia gyvena arti "militarinių taikinių".

Kardinolas Francis Spellman pasirodė tikru karo krankliu. Tuo tarpu, kai net popiežius ragino ieškoti taikos Vietname, tai Spellmanas šaukė, kad reikia kariauti iki pergalsės.

Girdi, amerikiečiai kovoja Vietname už viso pasaulio laisvę.

Tai jums ir dievo tarnas.

Tuo tarpu pasirodė žinios, kad keturi dvasiškiai vyks į Šiaurės Vietnamą su taikos misija. Tai torontiškas rabinas Feinberg, vokiečių pastorius Martin Niemoeller, Rev. Ambrose Reeves ir Rev. A. J. Muste.

Feinbergas ir Niemoelleris yra plačiai žinomi, bet Reeves ir Muste mažai kam žinomi. Reeves yra buvęs Pietų Afrikoje vyskupu. Rasistai ištrėmė jį. Rev. Muste yra senas amerikietis, pacifistas.

Tiktai neaišku, ką jie gali gera padaryti Šiaurės Vietnamo. Reiktų koncentruotis ant

Washingtono, nes tenai yra patys didieji šio karo kaltininkai.

Iš Kanados sostinės Ottawos praneša, kad 10,000 kanadiečių yra pasirašę po peticija, kad federalė vyriausybė sustotų par-davinėjus ginklus Jungtinėms Valstijoms naudojimui Vietnamo kare.

Šiai kampanijai vadovavęs komitetas sulaukymui karo Vietname. Komiteto pirmininkas — Mrs. Jean Dullen.

Peticija būsianti įteikta vyriausybei pavasarį, kada komitetas turės daug daugiau parašų po peticija.

Ji painformavo, kad daugelis žymių kanadiečių pasirašė po šia peticija. Jų tarpe yra naujų demokratų lyderiai, T. C. Douglas ir David Lewis, Rev. J. R. Hord, United Church of Canada sekretorius, kiti religiniai lyderiai, profesoriai, studentų veikėjai ir t. t.

Kinija išsėkplodavo penktą atominį įrengimą. Girdi, tai būsiąs didelis padaršinimas vietnamiečiams kovoti už savo laisvę. Bet tai tuščias pasigyrimas. Tos eksplozijos nieko nepadėjo ir nepadės vietnamiečiams.

Kinijos lyderiai pakartojo, kad jie pirmieji niekad nenaudos atominių ginklų.

Tarybų Sąjungos premjeras A. Kosyginas lankysis Britanijoje vasario pradžioje. Jis išbus Britanijoje visą savaitę, nuo vasario 6 iki 13.

Tai bus neva atsilyginimas Britanijos premjerui Wilsonui, kuris lankėsi Tarybų Sąjungoje.

Iš Kairo praneša, kad Sug-dane buvo pasireiškęs armijos sukilimas, kad nuvertus prem-

jero Sadik al Mahdi vyriausybę.

Premjeras pareiškė, kad sukilėliai norėję sunaikinti demokratiją Sudane. Bet jiems nepavykė, jų sukilimas buvęs nuslopintas.

Lippmanas Netiki Johnsono "Taika"

Plačiai žinomas JAV kolumnistas Walter Lippman netiki prezidento Johnsono pareiškimais, būk jis nori tartis dėl atsteigimo taikos. Komentuodamas apie Goldbergo atsikreipimą į U Thantą, jis rašo:

"Turint mintyje, kaip bloga situacija yra, mes negalime nesigriebti ir šiaudo, koks jis nepasitaikytų.

"Bet mes negalime tikėtis labai daug. Nes nėra požymių, kad bet kurios gerai žinomos kliūtys dėl pradžios baigimui karo būtų pašalintos. Nors Manilos konferencijoje, kad ir neaiškiai, buvo kalbėta apie pasitraukimą iš Pietų Vietnamo, nesimato patikimų amerikiečio protui ženklų, juo labiau azijiečio, kad prie bet kokių sąlygų Jungtinės Valstijos faktinai pasitrauktų iš savo didžiųjų militarinių bazių Pietų Vietnamo ir Tailande.

"Nėra ženklų, kad mes suiktume sudaryti paliaubas pirma negu infiltracija iš Šiaurės bus sulaukyta. Dar daugiau, nesimato žymių, kad valstybės departamentas yra pasirengęs nepaisyti generolo Nguyen Cao Ky ir tartis su Viet Kongu. Taip gi nėra žymių, kad prezidentas nustojo tikėti, kad jis gali bombardavimu Šiaurės Vietnamo priversti pasiduoti".

Taigi, patys amerikiečiai netiki, kad prezidentas Johnsonas turi mintyje tą, ką jis kalba. Už tai nėra dyvo, kad vietnamiečiai netiki. Jie tikrai apsigautų tikėdami JAV karo kranklių kalboms.

Tikėsit ar ne?

Auto nelaimės ant gatvių Toronte 1966 metais padarė žalos automobiliams už \$12,608,000. Išeina po \$4,500 kiekvienai gatvių myliai.

Auto nelaimių per metus buvo 30,000. 16,000 asmenų buvo sužeista.

Praėjusiais metais iš Britanijos kalėjimų pabėgo 693 kaliniai.

Daugelis jų buvo vėl sugauti, bet 124 tebėra laisvėje.

Popiežius Paulius skelbia, kad jis atšauks specialias misijas už tai, kad būtų atsteigta religinė laisvė Kinijoje. Bus prašomi visi katalikai po visą pasaulį, kad ir jie pasimelstų.

(Galima iš kalno pasakyti, kad dievas neišklausys šių mal-dų.)

Pas

Praėjusį se-
jo antras Ka-
Tai yra, nuo
racijos susitv

Baltojo žr-
istorija, be at-
anksčiau. Pir-
siekė Kanad-
anksčiau. Pav-
Leif Ericson
kontinentą p-
metus.

Kanados at-
piečiais prasi-
bot vizitu prie

Indijonai, k-
ginaliais Kan-
taipgi yra at-
iš Azijos per

Tikrų žini-
duoti, bet ar-
daviniai rod-
prieš 10,000
čiau.

Taigi, ir ir
yra ateiviai,
tyvesni.

Stanley B-
rašęs knygą
of Canada".
kaip Kanad-
kaip indijon-
veno Kanad-
gyti tą kny-
Knygoje
nušviečiama
1815 metų.

Mūsų kra-
šimto metų
mas. Tai lin-
lykas.

Amerikie-
karą Vietna-
Atrodo, l-
kaus vaizd-
mėti ar kal-

Jungtinės
jos yra turt-
tybė, bet jo-
metu eikvo-
naikinimui
bloga amer-

Sion bėdo-
Dulles, sus-
nevos sutar-

Gal dėl to
nelabai pais-
sono kalbų
gu syki apg-
žė, tai gali

Sakoma
yra — ties-
tina ameri-
kurie daba
Vietname.

Bet, man-
pusėj žmon-
žino.

Pavyzdži-
mo spauda
mėnesių pri-
vo išvesta i
738 amerik-
kitaip suda-
kiečių orlai-

vyriausy-

ė, kad su-
aikinti de-
Bet jiems
mas buvęs

AV kolum-
man netiki
pareiški-
rtis dėl at-
mentuoda-
atsikreipi-
rašo:

kaip bloga
galime ne-
oks jis ne-

ė tikėtis la-
požymių,
ai žinomos

š baigimui
tos. Nors

oj, kad ir
lėta apie

ty Vietnam-
mų ameri-
juo labiau

bet kokių
lstijos fak-
avo didžiū-

Pietų Viet-

d mes su-
iaubas pir-

iš Šiaurės
augiau, ne-

valstybės
pasirėngęs

guyen Cao
iet Kongu.

kad prezii-
ti, kad jis

u Šiaurės
pasiduoti".

rikiečiai ne-
e Johnsonas

ą jis kalba.
kad vietna-

tikrai apsi-
JAV karo

ant gatvių
s padarė ža-

ž \$12,608,-
0 kiekvienai

metus bu-
menų buvo

is Britani-
o 693 kali-

vėl sugau-
svėje.

kelbia, kad
s mišias už

gta religinė
prašomi vi-

pasakyti,
ys šių mal-

Pastabos

Praėjusį sekmadienį prasidėjo antras Kanados šimtmetis. Tai yra, nuo Kanados konfederacijos susitvėrimo.

Baltojo žmogaus Kanadoje istorija, be abejonės, prasidėjo anksčiau. Pirmas europietis pasiekė Kanados krantus daug anksčiau. Pavyzdžiui, norvegas Leif Ericson Šiaurės Amerikos kontinentą pasiekė prieš 966 metus.

Kanados apgyvenimas europiečiais prasidėjo su John Cabot vizitu prieš 400 metų.

Indijonai, kurie skaitosi originaliais Kanados gyventojais, taipgi yra ateiviai. Jie atsikėlė iš Azijos per Aliaską.

Tikrų žinių niekas negali duoti, bet archeologų surinkti daviniai rodo, kad jie atsikėlė prieš 10,000 metų ar dar anksčiau.

Taigi, ir indijonai ir eskimai yra ateiviai, tik jie daug ankstyvesni.

Stanley B. Ryerson yra parašęs knygą "The Foundation of Canada". Kas įdomiausi, kaip Kanados žemynas keitėsi, kaip indijonai ir eskimai apgyveno Kanadą ir t. t., turėtų įsigyti tą knygą ir perskaityti. Knygoje Kanados istorija nušviečiama nuo pradžios iki 1815 metų.

Mūsų kraštui šie metai yra šimto metų sukaktuvių minėjimas. Tai linksmas ir kilnus dalykas.

Amerikiečiai prieš akis turi karą Vietnamė.

Atrodo, kad jie neturi aiškaus vaizdo, kaip tą karą laimėti ar kaip iš jo išsikapstyti.

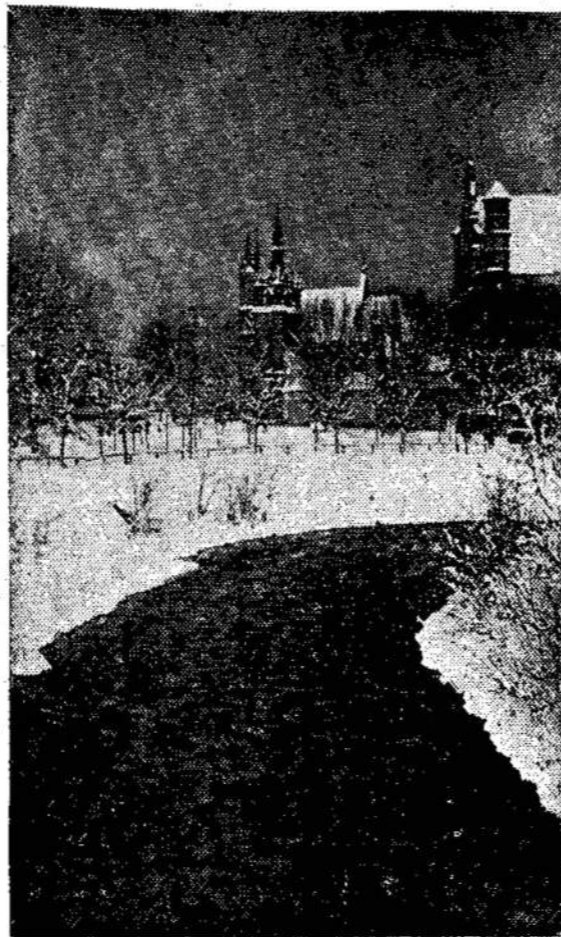
Jungtinės Amerikos Valstijos yra turtinga ir galinga valstybė, bet jos galia ir turtai šiuo metu eikvojami griovimui ir naikinimui krašto, kuris nieko bloga amerikiečiams nepadarė. Šion be don JAV įtraukė J. F. Dulles, susabotažuodamas Genevos sutartį.

Gal dėl to Šiaurės-Vietnamas nelabai paiso prezidento Johnsono kalbų apie taiką. Juk jeigu sykių apgavo, sutartis sulaužė, tai gali ir vėl tą padaryti.

Sakoma karo pirmoji auka yra — tiesa. Tą faktą patvirtina amerikiečiai reporteriai, kurie dabar lankosi Šiaurės Vietname.

Bet, man atrodo, kad ir kitoj pusėj žmonės tikros tiesos nežino.

Pavyzdžiui, Šiaurės Vietnamo spauda teigia, kad per 11 mėnesių praėjusiais metais buvo išvesta iš kovos lauko 100,738 amerikiečiai, numušta ar kitaip sudaužyta 1,932 amerikiečių orlaiviai.

Vilnelė skuba į Viliją

Ką Kiti Rašo

Ir NATO šiaušias!

Pranešimai iš Paryžiaus sako, jog NATO bloke visai nesvarstytas valstybės sekretoriaus Dean Rusk reikalavimas gelbėti JAV Vietnamo kare.

Daugiau susirūpinta gerinimu santykių su socialistinėmis šalimis ir tuo klausimu padarytas nutarimas.

Nors nutarta leisti Vokietijai dalyvauti branduolinių ginklų pokalbiuose, bet neduoti jai branduolinių ginklų ir neprileisti prie jų kontrolės.

Nekurie stebėtojai sako, jog JAV gynybos sekretorius sugrįžo iš NATO ministrų sambūrio "su krauju akyse".

Matyti ir NATO stengiasi pasprukti iš JAV kontrolės. Prancūzija jau pasitraukė. Kelios kitos šalys laikosi visai pasyviai. Reikale karo Vietname dauguma laikosi priešingai, jei ne aktyviai, tai pasyviai.

— Vilnis

Senuosius metus baigiant

Baigiantis 1966 metams paprastai skaičiuojami jų nuopelnai ir trūkumai. Vienas jumoristas laikraštis "N. Y. Times" štai kaip skaičiuoja nuopelnus:

Prezidentas De Golis nereikalavo atsiimti Laisvės Statulą.

Ir Londone jauni vyrai nepradėjo andarokų dėvėti.

Alabama neapsupta komunistų mariomis.

Amerikiečiai veikiausiai sumazina skaičių prisipažindami prie 500 orlaivių, bet vietnamiečiai tur būt perdeda, padidina skaičių.

J. Y.

Ir nefotografuota prezidento Johnsono operacija.

Tiksliau apskaičiavus reikėtų pažymėti:

Prezidentas Johnsonas nesulaikė komunizmo plitimo.

Bombardavimai nesumažino partizanų veiklos. Vėlesni pranešimai rodo jų padidėjimą.

Ludvigas Erhardas nepastumė Vokietijos sienos toliau į Lenkiją ir išstrenktas lauk iš kanclerio vietos už tas pastangas.

— V. Bajoras

Indija badauja

Indija jau turi 500 milijonų gyventojų. Apie 70 milijonų žmonių gresia bado pavojus. Pasiūsta nemažai iš JAV grūdų, bet pusę suėda žiurkės. Daugybė "šventų karvių" bastosi "be savininkų". Panaudojus jas maistui būtų badas sumažintas, bet prietarai laiko jas šventomis.

Indijai reikalingas maistas, technikinė parama. Jei nors pusė eikvojamų bilijonų palaikymui militaristų klikos Vietname būtų naudojama Indijoje, kiek gero milijonams žmonių būtų. Bet to nedaroma. Ir tai yra pavyzdys, kad karas Vietname vedamas ne taikos dėlei, neigi žmonijos gerovei.

— V. Andrušis

Nuogalė laimėjo

Misisipi valstijos aukščiausias teismas paneigė žemesnio teismo nuosprendį ir išteisino Mrs. Laura Pendergrass. O buvo taip:

Vyskupas į East Moss Point parapiją atkėlė jauną vikarą kun. Dennis McDonald.

Kunigėlis pradėjo lankyti parapijonus ne tik susipažinimui, bet paraginti, kad sekmadienį neapleistų šventų mišių.

Nuvyko pas Mrs. Pendergrass, o ši ji sutiko — Ievos rūbuose. Mat, moteriškė priklausė nuogalių organizacijoje, o Misisipi, kaip žinia, nei žiemą nešalta.

Kunigas patraukė ją teisman ir — laimėjo. Žemesniame teisme moteriškė priteista užsimokėti \$50 ir atsėdėti 20 dienų šaltojoje.

Padavė apeliaciją į aukščiausią valstijos teismą ir ten, išteisindamas moteriškę, teismas Tom Brady padarė sekamą pastabą kunigui:

"Jei tau nepatiko Mrs. Pendergrass 'kostiumas', tai kodėl neapsisukai ir nenuėjai sau?"

Trumpas ir išmintingas teismo pamokslas kunigui.

— L. Jonikas

J. Avyžiaus romanas

Prašau skaitytoją gerai įsitemyti, kas atsitiko su Tarybų Lietuvos rašytojo J. Avyžiaus knyga "Kaimas kryžkelėje".

Romanas išėjo iš spaudos 1964 metais. 1965 metais buvo premijuotas, o šiandien "Kaimas kryžkelėje" — prozinė poema apie Lietuvos kaimą, — išleistas daugiau kaip dviejų milijonų egz. tiražu!

Išleistas, beje, rusų kalba. Ar kada nors kas nors panašaus lietuviui rašytojui atsitiko?!

Be to: Lietuvoje jau išėjo antroji romano laida; knyga verčiama į estų kalbą. Rytų Vokietijoje ji taip pat greit bus išleista.

Visa tai panašu į stebuklą. Pridėti galiu tiek: Kai tik "Kaimas kryžkelėje" išėjo iš spaudos, "vaduotojų" spauda pradėjo jį girti dėl to, kad autorius meniškai iškėlė kai kurias gyvenimo silpnynes. J. Kardelis romaną pradėjo spausdinti savo laikraštyje, nekantriai laukdamas, kada rašytoją užpuls tarybinė spauda.

Buvo ir mūsiškių, kurie knygą kritikavo (žodžiu) iš kitos pusės, būtent už tai, kad, jiems atrodė, romanas per daug jau nušviečia silpnąsias puses.

— R. Mizara

OTTAWA. — Federalė vyriausybė sudarė valstybinę korporaciją, kuri nacionalizuos anglies kasyklas Cape Bretone, Nova Scotijoje, kooperuojant su provinciale Nova Scotijos vyriausybe.

Perėmimas anglies kasyklų ir modernizavimas jų atsieis Ottawai ir Nova Scotijos vyriausybei apie \$400,000,000.

TORONTO. — Finansų ministro Sharpo "kalėdinė dovana" jau pradeda reikštis gyvenime.

Kadangi Sharp pakėlė akcizą (sales tax), tai margarinas pabranginamas 1 centu ant svaro, kokakolas 2 centais ant buteliuko ir t. t.

ŠYPSENOS

Išmokslinka

Karininkas, agituodamas jaunus vyrus į armiją:

"Armija ne tik mokina disciplinos, bet ir paruošia vyrus vedybiniam gyvenimui. Jie išmoksta pakloti lovas, plauti lėkštes ir niekad nieko neapsimti savanoriškai".

Gerai dėvisi

Susitiko trys moterys.

"Kokia graži tavo futra", nusistebėjo viena.

"Labai ačiū", atsakė ji. "Vyras man nupirko, kai man sukako 35 metai".

"Labai gerai dėvisi", atsakė trečia.

"Stebuklas"

Girtas vyras iškrito pro langą iš trečio aukšto, bet kažkaip išliko sveikas. Pribėgo prie jo ant gatvės stovėjusieji, kurių tarpe buvo ir kunigas.

"Ar dar gyvas?" klausia viena moteris.

"Truputį šoną skauda", atsiliepė vyras sėsdamas.

"Tikras stebuklas", pasakė kunigas. "Matyt dievas norėjo, kad tu gyventum".

Sunku suprasti

Tėvas pasipriešino sūnelio norui išgerti minkšto gėrimo prieš pietus.

"Tikrai nesuprantu", atsitirtas vaikas. "Tėčiui šampanas prieš valgį padidina apetitą, o man sakai, kad jei aš išgersiu sodo vandens, tai nenorėsiu valgyti".

NAUJOS STATYBOS

PRIE NEVEŽIO

Respublikos gatvėje pradėtas statyti 820 vietų plačiaformatis kino teatras. Pastato apdailai bus panaudoti stiklo blokai ir plastmasės. Tai viena iš daugelio naujausių Panevėžio statybų.

Aukštaičių gatvėje ėmė kilti didžiausia Panevėžio vidurinė mokykla, kurioje mokysis daugiau kaip 1,300 vaikų. Pradėtas statyti didelis modernus autobusų parkas, penkiaaukštė kraujo perpylimo stotis ir eilė kitų pastatų.

WASHINGTON. — Toronto estų dipukas Erik Heine padavė apeliaciją į aukštesnį teismą. Jis nesutinka su žemesnio teismo sprendimu. Šis atmetė jo reikalavimą \$110,000 iš kito esto dipuko Juri Raus.

Juri Raus, CIA agentas, apšaukė Heinę esant komunistų agentu.

MONTREAL. — Vienuolika provincialių policininkų traukiami atsakomybėn už žiaurų elgesį su žmonėmis.

Montrealiečių žinios

Ligonial

O. Vilkaitienė randasi Mayfair ligoninėje.

O. Balčiūnienė — Viktorijos ligoninėje.

J. Štrimas — taip pat Viktorijos ligoninėje.

Linkiu visiems gretai pasveikti.

Linksma naujiena

J. Lesevičius gavo laišką nuo M. Spaičio iš Lietuvos. Jis džiaugiasi gyvenimu Lietuvoje ir sako, kad jau vedęs. Jis yra buvęs montrealietis.

Linkiu jam gražaus ir ilgo šeimyninio gyvenimo.

Mirė

Prieš kalėdas buvo rastas miręs Alfonsas Siriunas. Velionį liga kankino ilgą laiką.

Buvo laisvų pažiūrų, tai buvo laisvai ir palaidotas. Laidotuviemis rūpinosi J. Vagonis.

Iš kur buvo kilęs, neteko sužinoti.

Lai būna lengva jam Kanados žemė, o artimiesiems — gili užuojauta.

Svečiai

Janė Petronytė su šeima buvo atvažiavusi pas tėvelius J. S. Petronius iš JAV. Mano praleisti pas juo žiemos šventes.

J. O. Čelkių dukrelė atvažiavo iš Toronto aplankyti sergančią motiną. Taip pat praleisti šventes.

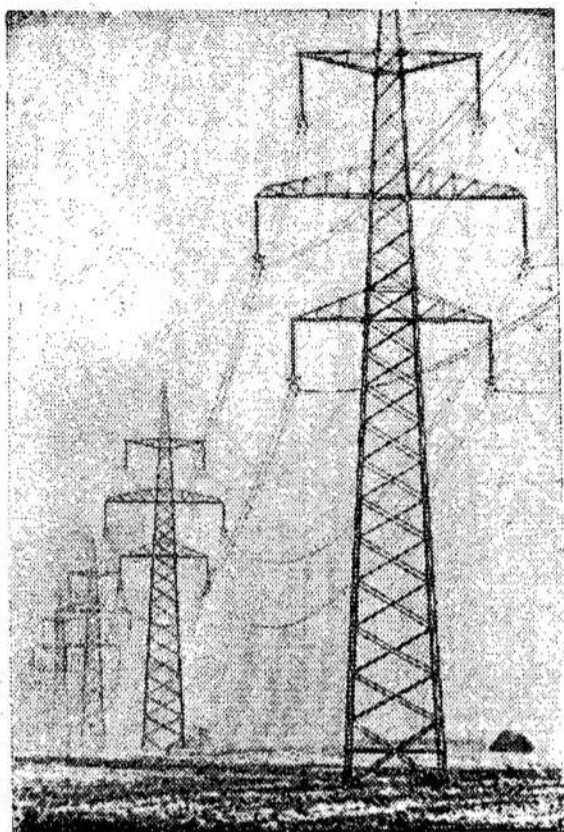
J-na

P. S. — Aprašant Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos metinį balių buvo per klaidą praleista Lidia Keršytė, kuri darbuos baliuje.

EXPO 1967

Rašykite dėl rezervacijos kambarių. Mūsų vieta — pusė valandos kelionės į parodą.

A. C. FREDS
6-31e St. Eustache
Grande Cote, R. 29, P. Q.
Tél. 472-7321

Lietuva pasipuošus elektros laidais

Ivyks Taikos Konferencija

MONTREAL. — Keli metai atgal, Kanados "Motery Balsas" (Voice of Women), pagelbinti amerikietėms moterims, Montrealo mieste buvo suaukštinę tarptautinę moterų taikos konferenciją, kurioje dalyvavo delegatės iš 17 valstybių apimančios visus pasaulio kontinentus: Aziją, Afriką, Australiją, Europą ir Šiaurės Ameriką. Konferencija visais atžvilgiais buvo labai sėkminga.

Sekančiais metais planuojama panaši konferencija. Ji įvyks birželio mėnesį 6 iki 10 d., taip pat Montrealo mieste, Montrealo universiteto patalpose. Kadangi sekančiais metais vyks pas mus pasaulinė paroda ir šimtmetinis Kanados apvaikšiojimas, tai tikimasi, kad ši konferencija bus skaitlinga ir sėkminga. Nors kai kurių šalių delegatėms, k. t. Azijos ir Afrikos, susidaro ekonominiai sunkumai dalyvauti, bet gal bus galima tuos sunkumus nugalėti. Montrealo lietuvių moterų taikos komitetas kviečia ir ragina kitų kolonijų, ypač torontietes, pasistengti dalyvauti šioje konferencijoje. Perieitoj konferencijoje dalyvavo tik montrealietės.

Virš minėtos konferencijos

lyvauti dviejuose mitinguose, tai Voice of Women ir religinės draugijos "Quakers", kur virš minėtos delegatės anglų ir francūzų kalbomis išdavė labai įdomius raportus.

Jos sakė, kad nors trumpai svečiavosi, tik dvi savaites, bet kadangi turėjo daug geresnes privilegijas, negu bile turistai, jom buvo visur durys atdaros, matė ką norėjo pamatyti, kalbėjosi su kuo norėjo. Jos labai dėkingos visiems tarybiniam žmonėms už joms suteiktą visokeriopą kooperaciją. Maskvoje matėsi su mūsų tautiečiu Justu Palekiu, kuriam išreiškė dėkingumą už tai, kad jis, būdamas tokiose didelėse ir atsakominguose pareigose suteikė joms daug laiko atsakinėdamas į jų įvairius klausimus, taipgi papasakojo apie save, šeimą — vaikus, anūkičius. Tai, sako, labai nuširdi asmenybė.

Dalyviai jas apipylė įvairiaisiais klausimais ir į visus jos davė atsakymus, tai mus labai stebino, kad per tokį trumpą laiką jos tiek daug žinių išsivino.

Joms labai gerą įspūdį padarė vaikų auklėjimas. Iš pat jaunų metelių jie labai gražiai auklėjami, ne asmeniniais, bet visuomeniniais pagrindais, ypač skiepijama meilė darbiui, savo šaliai ir visai žmonijai.

Delegatės stebino tarybinių žmonių savanoriškas pasiaukavimas įvairiuose socialiuose darbuose, ar padėti asmeniniam kam.

Jos buvo sužavėtos gausybe leidžiamų knygų ir kitokios literatūros Tarybų Sąjungoje. Ten gali gauti, be didelio vargo, be ieškojimo ir maža kaina įvairiausio turinio literatūros. Sako, netiesa, kad Tarybų Sąjungoje varžoma kritika. Ten vartojama gana aštri kritika, pradedant nuo eilinio piliečio iki aukščiausio valdžios pareigūno. Įrodymui parsivežė keletą knygų, kur kritikuojami aukšti nesąžiningi žmonės.

Netiesa, kad Tarybų Sąjungoje labai persekiojami ir nu-

žmoginti žydai. Joms pačioms teko kalbėti su eile žydų, užimančių gana atsakomingas vietas ir jie nesiskundė apie jokių paniekinių. Tiesa, sakė, kad pas atskirus, kai kuriuos žmones jaučiamas antisemitizmas.

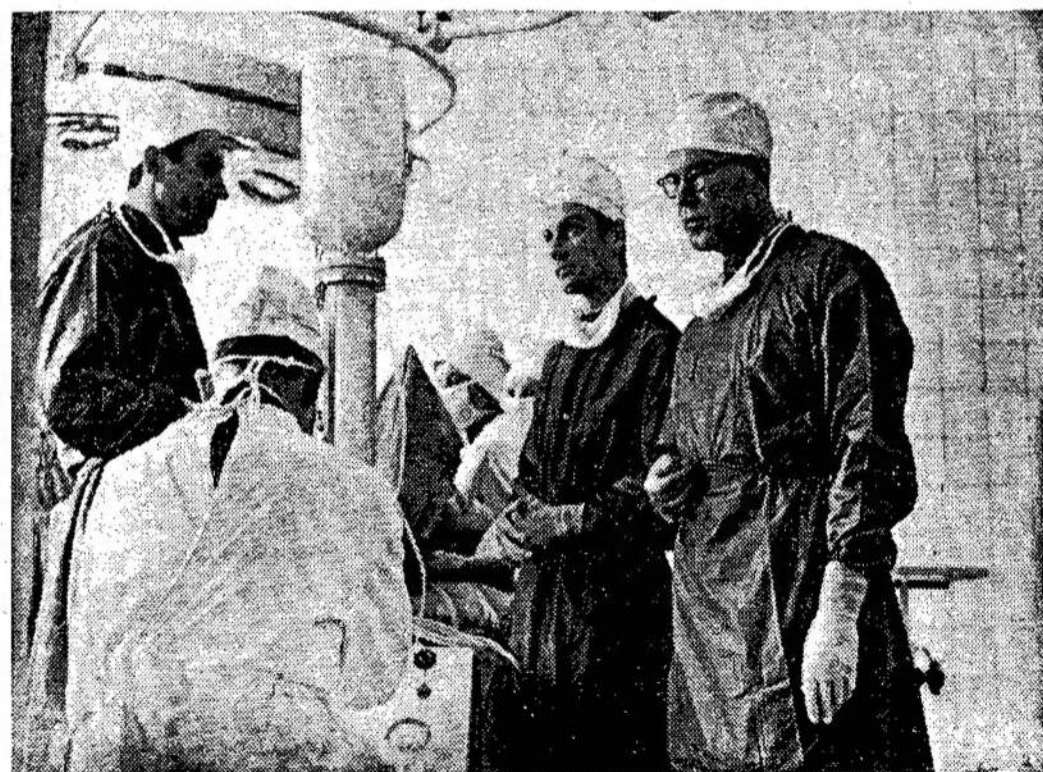
Taipgi delegatės pareiškė, kad netiesa, jog tarybiniai žmonės badauja. Jos lankėsi į aviriuose restoranuose ir jas labai stebino kiek daug ir kokius patiekalus jie valgo.

Kadangi Tarybų Sąjunga labai daug nukentėjo ekonominiu ir prarado daug gyvybių pereitame kare, tai jie nieko taip gyvenime netrokšta, kaip taikos, ne tik atskiri žmonės, bet ir valdžia veda taikingą poziciją.

Iš publikos užklausus, ar daug tarybinių žmonių interesuojasi vakarietišku, ypač amerikonišku, gyvenimu, ar daug norėtų patekti į tą gyvenimą, tai atsakymas buvo, kad niekas nenorėtų, nes daugeliu atžvilgiu jų gyvenimas prašmatnesnis. Kad ir ne taip luksusiniai gyvena, kaip čia, bet jie visi linksmi, patenkinti. Mokslas, gydymasis veltui, mokesčiai, nuomos, transportas mažai kainuoja. Ateitis jiems galvos nekvaršina.

Baigdamas delegatės pareiškė, kad jos ne iš darbo klasės, jos užaugusios kapitalizmo santvarkoje ir į kapitalizmo santvarką įsisavinusios. Jos Tarybų Sąjungoje nenorėtų gyventi, nes ta santvarka joms svetimai ir jos komunizmui nepritariančios, bet, sako, nuo tiesos mes negalime užsimerkiti. Sako, mes sakome, ką mes ten matėme ir kaip mums atrodė. Pas mus žmonės per daug blogai mano. Mes ten ty blygybių nematėme. Tarybų Sąjungoje gyvenimas skirtingas nuo mūsų gyvenimo, tai grynai tiesa, bet kad ir kitose šalyse gyvenimas skiriasi nuo amerikoniško gyvenimo kaip diena nuo nakties.

Kad apibūdinti jų visą raportą ir jų atsakymus į klausimus, (Nukelta ant 8 pusl.)

Profesorius A. Marcinkevičius (dešinėje) po operacijos

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DENI DIDE

— Na, sesu
— Aš nežino
— Nežinojo

Argi praleidote ną, neužėjusi švęte šiandien, bažnyčia? .. atsakykite, ar jūs vyrų nesijau.

Aš tylėjau. nes atsakyti, t sininkai stov kas, palenkę g į žemę, ir jų rodė jų pergyv ir nustebimą. ir aš išgirdau nis vikaras kc vyresniajai:

— Jūs neve gy. Jus reikia siu skundą vs: kad visa ši ne šalinta dar pr jant.

Ir eidamas dūrė, linguodė

— Baisu. I nuolės! Zmo Pasibaisėtina.

Po to su m ko nekalbėjo, nešti baltiniai laida, paklodė brevijorius, n žančius, kryž celės langus, visa, kad ma tų nuo kitų. Man buvo lei svečių kamba tymams bylo:

O mano rei gai. Ponas Me mą mano byl tyme, kuris n įspūdžio: jam samprotavim mo ir beveik j nereikia vers šiam sumanias nieku gyvu kuo pažeisti prašiau neuž ir ypač to vie buvau. Nenor tų mano svai: daug grasiom mane kalbėjo masis protest bai iškilmingu nuolyne ir vė naujintas. Ka mos tokios si: reikalą su pr mas su nieku ris trypia koj tiesą, kuris tv vienodu begė nerausta nei damas, nei piktžodžiauda mas, — tade Juk teismuose prie įgrisusių jų klūdo at net ir pačias: kias bylas, ka

DENI DIDRO

Vertė A. Merkytė

Vienuolė

(Taša)

— Na, sesuo vyresnioji?
— Aš nežinojau, — atsakė ji.
— Nežinojote? Meluojate!
Argi praleidote nors vieną dieną, neužėjusi čia? Ar ne čia buvote šiandien, prieš ateidama į bažnyčią?.. Sesuo Stuzana, atsakykite, ar buvo čia šiandien jūsų vyresnioji?

Aš tylėjau. Jis nevertė manęs atsakyti, bet jaunesni dvasininkai stovėjo nuleidę rankas, palenkę galvas, įbedę akis į žemę, ir jų išvaizda aiškiai rodė jų pergvenamą skausmą ir nustebimą. Paskui visi išėjo, ir aš išgirdau, kaip generalinis vikaras koridoriuje pasakė vyresniajai:

— Jūs neverta eiti šių pareigų. Jus reikia atleisti, Paduosiu skundą vyskupui. Žiūrėkite, kad visa ši netvarka būtų pašalinta dar prieš man išvažiuojant.

Ir eidamas durų link, jis pridūrė, linguodamas galvą:

— Baisu. Krikščionės! Vienuolės! Žmogiškos būtybės! Pasibaisėtina.

Po to su manimi niekas nieko nekalbėjo, bet man buvo atnešti baltiniai, drabužiai, užuolaidai, paklodės, antklodės, indai, brevijorius, maldų knygos, rožančius, kryžius; įdėti stiklai į celės langus, žodžiu, padaryta visa, kad mano būklė nesiskirtų nuo kitų vienuolių būklės. Man buvo leista taip pat eiti į svečių kambarį, bet tik pasimatymams bylos reikalu.

O mano reikalai klostėsi blogai. Ponas Manuri paskelbė pirmą savo bylos raštišką išdėstymą, kuris nepadarė ypatingo įspūdžio: jame buvo per daug samprotavimų, per maža jausmo ir beveik jokių įrodymų. Bet nereikia verstis kaltės vien tik šiam sumaniam advokatui. Aš nieku gyvu neleidaui jam bet kuo pažeisti mano tėvų garbę, prašiau neužgauti vienuolystės ir ypač to vienuolyno, kuriame buvau. Nenorėjau, kad jis pieštų mano svainius ir seseris per daug grasiomis spalvomis. Už mane kalbėjo tiksliai mano pirmasis protestas, paskelbtas labai iškilmingai, bet kitame vienuolyne ir vėliau niekur neatnaujintas. Kai grynėjai nustatomos tokios siauros ribos, turint reikalą su priešu, kuris puldamas su niekuo nesiskaito, kuris trypia kojomis ir tiesą ir netiesą, kuris tvirtina ir neigia su vienodu begėdiškumu ir kuris nerausta nei melagingai kaltindamas, nei įtarindamas, nei piktžodžiaudamas, nei šmeiždamas, — tada sunku nugalėti. Juk teismuose, kur pripratimas prie įgrisusių ir nuobodžių bylų kliudo atidžiai išnagrinėti net ir pačias svarbiausias, į tokias bylas, kaip manoji, visada

kreivai žiūrima politiniais sumetimais, bijant, kad, sėkmingai panaikinus savo įžadus vienai vienuolei, nesigriebtų to paties begalinė daugybė kitų. Slapta jaučiama, kad leidus atidaryti tų kalėjimų duris vienai nelaimingajai, siūbtels į jas iš-tisa minia kitų ir mėgins prasi-veržti į ją. Todėl stengiamasi sugniuždyti mūsų drąsą ir priversti mus nusilenkti likimui, užgniaužiant bet kokią viltį pakeisti jį. Tačiau man atrodo, kad gerai tvarkomoje valstybėje reikėtų, atvirkščiai, apsunkinti įstojimą į vienuolyną ir palengvinti išėjimą iš ten. Ir kodėl gi neprilyginti šio atvejo daugybei kitų, kur mažiausias formalumų neprisilaikymas paverčia niekais visą teisminę procedūrą, net jeigu ji ir teisinga visais kitais atžvilgiais? Argi vienuolynai taip jau labai reikalingi bet kokiai valstybinei santvarkai? Argi Jėzus Kristus įsteigė vienuolynų instituciją? Ne jau bažnyčia niekaip negali apsieiti be vienuolių? Kam gi reikia dangiškajam jaunikiui tiek daug neprotinių mergelių, o žmonijai — tiek aukų? Ne jau niekada nebus suprasta, kad reikia sumažinti žiotis tos nuvalkiotos maldos bent vieno obuolio, duodamo vargšui iš pasigailėjimo? Ar gali dievas, sutvėręs žmogų visuominską, leisti užsidaryt jam celėje? Ar gali dievas, sutvėręs jį tokį nepastovų, tokį silpną, pritarti jo neapgalvotiems įžadams? Ar gali kas nors griežtai laikytis šių įžadų, prieštaraujančių pačios prigimties mums duotiems palinkimams, išskyrus tą nedaugelį bejėgių sutvėrimų, kurių aistros nuvyto dar užuomazgoje ir kuriuos iš tiesų galima būtų priskirti prie išsigimėlių, jeigu mes galėtume taip pat lengvai ir aiškiai pažinti dvasinę žmogaus sandarą, kaip mes pažįstame jo kūną? Argi tos niūrios apeigos įvilktuvių ir įžadų sudėjimo metu, kai vyras arba moteris pasmerkiama vienuoliškam gyvenimui ir nelaimėi, išrauna iš mūsų gyvuliškus polinkius? Atvirkščiai, ar nepabunda šie instinktai nuo tylėjimo, prievartos ir dykinėjimo su tokia jėga, kurios nepažįsta pasauliečiai, užsiėmę daugybe kitų dalykų? Kurgi mes sutinkame protus, apsėstus nepadorių reginių, kurie nuolat juos persekioja ir jaudina? Kurgi mes randame tą baisų nuobodulį, tą išblyškimą, sulysimą, visus šiuos silpstančius ir nykstančius prigimties požymius? Kur nakties ramybė trikdo dejavimai, o dieną liejasi ašaros be jokios priežasties, po tokio pat nepagrįsto liūdesio? Kur pri-gimtis, sukilusi prieš jai daro-

mą prievartą, laužo visas jai pastatytas užtvargas, ima šėlti ir įstumia organizmą į tokį aisturų siautulį, iš kurio nebėra išsigelbėjimo? Kur kitur liūdesys ir pagieža sunaikino visus visuomeninius instinktus? Kur nėra nei tėvo, nei brolio, nei sesers, nei giminių, nei draugo? Kur žmogus, laikydamas save kažkokia laikina ir greitai praeinančia būtybe, žiūri į švelniausius šio pasaulio ryšius, kaip keliautojas į pakeliui pasitaikančius daiktus — be jokio prisirišimo? Kur klesti neapykanta, pasibiaurėjimas ir isterija? Kur vergovės ir despotizmo buveinė? Kur liepsnoja nesutramdoma neapykanta? Kur rusena tyloje pribrendusios aistros? Kur bujoja žiaurumas ir smalsumas? "Niekas nežino šių prieglobščio vietų istorijos, — kalbėjo vėliau ponas Manuri, sakydamas teisme savo ginamąją kalbą, — niekas jos nežino". Kitoje vietoje jis pridūrė: "Duoti neturto įžadą — reiškia prisiekti būti tinginiu ir vagimi; duoti skaisčių įžadą — reiškia prižadėti dievui nuolat laužyti išmintingiausių ir svarbiausių jo įstatymų; duoti paklusnumo įžadą — reiškia atsakyti nuo neatimamos žmogaus teisės — nuo laisvės. Jeigu žmogus laikosi šių įžadų — jis nusikaltėlis, jeigu jis nesilaiko jų — jis priešais laikytas. Gyvenimas vienuolyne — tai fanatiko arba veidmainio gyvenimas".

Viena mergina prašė savo tėvus leisti jai stoti į mūsų vienuolyną. Tėvas pasakė sutinkąs, bet duodąs jai trejus metus laiko apsigalvoti. Mergaitei, kurios širdis buvo pilna tikėjimo liepsnos, toji sąlyga pasirodė per daug sunki. Vis dėlto teko sutikti. Pašaukimas neapgavo jos, ji vėl atėjo pas tėvą ir priminė, kad treji metai jau praėję. "Na ir gerai, mano dukra, — atsakė jis. — Daviau jums tuos trejus metus, norėdamas jus išbandyti; tikiuosi, kad ir jūs neasisakysite suteikti man tiek laiko apsispręsti..." Tai pasirodė jai dar sunkiau; mergaitė pralėjo daug ašarų, bet tėvas buvo tvirtas būdo ir kietai laikėsi savo. Praėjus tiems šešeriems metams, ji įstojo į vienuolyną ir sudėjo įžadus. Tai buvo gera vienuolė, atviro širdies, pamaldai, sąžiningai vykdanči savo pareigas. Bet atstiko taip, kad nuodėmklausiai panaudojo piktą jos atvirumą ir sužinojo klausykoje per išpažintį, kas dėjosi vienuolyne. Mūsų vienuolyno vyresnybė suprato, kieno tai darbas; užrakino ją, atėmė galimybę atlikinėti dvasines pratybas. Jinai pamišo. Ir koks protas galėtų atsispirti persekiojimams tų penkiasdešimties moterų, kurios nuo ryto ligi vakaro tik ir rūpinasi, kaip kankinti? Dar prieš tai jos motinai buvo paspėsti spąstai, rodą, koks godumas viešpatauja vienuolyne. Šios atsiskyrėlės motinai buvo įkalbėta atva-

žiuoti į vienuolyną ir aplankyti dukters celę. Ji kreipėsi į generalinius vikarus, kurie patenkino jos prašymą. Atvažiavusi į bėgo į dukters celę. Ir koks buvo jos nustebimas, kai pamatė ten tik plikas keturias sienas! Iš celės buvo viskas išnešta. Tikėtasi, kad švelni ir mylinti motina nepalikis dukters tokioje padėtyje. Ir iš tikrųjų ji parūpino naujus baldus, nupirko dukteriai naujus baltinius ir drabužius, bet vienuolėm pareiškė, kad šis smalsumas jai per daug brangiai kainavęs, kad kitą kartą ji nebesiryšianti jo tenkinti ir kad trys arba keturi tokie apsilankymai per metus nuskurdinsią kitus jos vaikus. Trokšdami garbės ir siekdami prabangos, tėvai aukoja čia, vienuolynuose, vienus šeimos narius, kad tokiu būdu galėtų gerinti kitų dalią. Vienuolynas — tai šiukšlių dėžė, į kurią išmetamos visuomenės atmatos. Kiek motinų mėgina slaptą savo nusikaltimą išpirkti kitu, kaip kad padarė ir mano motina!

Ponas Manuri paskelbė antrą savo bylos raštišką išdėstymą, kuris padarė šiek tiek didesnį įspūdį. Mano reikalais daug kas vėl pradėjo gyvai rūpintis. Dar kartą kreipiausi į seseris, siūlydama palikti joms vienoms pilnai ir ramiai valdyti visą tėvų palikimą. Vienu metu mano byla atrodė būsianti išspręsta. Mano naudai, ir aš tikėjau išėiti į laisvę; bet dėl to tik dar skaudžiau apsvyliau. Bylą teisme pralaimėjau. Apie tai buvo informuotas visas vienuolynas, o aš dar vis nieko nežinojau. Mačiau kažkokį sambruodį, šamysį, džiūgavimą. Vienuolės ėmė paslaptai snibždėtis, be atvangos vaikštinėti pas vyresniąją ir viena pas kitą. O aš visa drebėjau, nepajėgiau nei celėje nusėdėti, nei išėiti iš jos. Neturėjau jokios draugės, kuriai būtų galėjusi pulti į glėbį! O, koks bausis buvo tas rytas, teismo dienos rytas! Norėjau melstis — negalėjau; klaupiausi, stengiausi susikaupti, pradėjau kalbėti maldą, bet mintys prieš mano valią skrido į teismą; mačiau teisėjus; girdėjau advokatų kalbas, kreipiausi į juos, pertraukinėčiau savo gyvenimą, nes man atrodė, kad jis blogai gina mano reikalą. Nepažinojau nė vieno teisėjo, bet jie rėškiai iškildavo mano vaizdą: vieni jų buvo palankūs, kiti paniūrę, tretie abejingi. Sunku apsaugoti, kaip buvau susijusi dinusi, sumišusi. Pagaliau triukšmas nurimo, įsviešpatavo gili tyla. Vienuolės daugiau nebesikalbėjo. Man pasirodė, kad chore jų balsai skambėjo skardžiau negu paprastai — bent jau tų, kurios giedojo. Kitos visai negiedojo. Pasibaigus pamaldoms vienuolės tyliai išsiskirstė. Itikinėjau save, kad laukimas kelia joms tiek pat nerimo, kaip ir man, tačiau vidudienį triukšmas ir bruzdesys staiga vėl atgijo visuose kam-

puose; girdėjau, kaip girgžda varstomos durys, kaip pro šaliai vaikštinėja vienuolės, kaip kažkas tyliai kalbasi. Priglaudžiau ausį prie raktų skylutės, ir man pasirodė, kad eidamos pro mano duris, visos nutyla ir tipena pirštų galais. Supratau, kad bylą pralaimėjau — daugiau nebebuvo ko abejoti. Suėmė nusiminimas; ėmiau blaškytis po celę, dusau, bet negalėjau nei dejuoti, nei verksti; susiėmiau galvą rankomis, glaudžiau kaktą čia prie vienos sienos, čia prie kitos. Norėjau prigulti ant lovų, bet širdis pradėjo baisiai palkti: taip, aš tikrai girdėjau, kaip ji daužėsi, kilnodama ant krūtinės drabužius. Štai kokia buvo mano savijauta, kai atėjo man pranešti, kad kažkas laukia manęs svečių kambaryje. Nusileidau laiptais, bet nesiryžau žengti toliau. Vienuolė, atėjusi manęs kviesti, buvo tokia linksma, kad man atnešta naujiena galėjo būti tik labai laudna — iš karto tai supratau. Ir vis dėlto nuėjau. Prie svečių kambario durų staiga sustojau ir, negalėdama susivaldyti, priglaudau į kampaną. Pagaliau išėjau. Kambaryje nieko nebuvo. Palaukiau. Mane iškviečiusiam asmeniui neleido eiti į svečių kambarį, kol manęs ten nebuvo. Vienuolės suprato, kad atėjo mano advokato pasiuntinys, ir norėdamos sužinoti, apie ką mes kalbėsime, susirinko pasiklausyti. Kai jis įėjo, sėdėjau, parėmusi galvą ranka ir prisiliejusi prie grotelių.

— Mane atsiuntė ponas Manuri, — tarė jis man.

— Pranešti, kad byla pralaimėta? — paklausiau aš.

— Nieko nežinau, gerbiamoji, bet, įduodamas šį laišką, jis atrodė labai prislėgtas. Atėjau čia nedelsdamas, kaip jis liepė.

— Duokite...

Jis ištiesė man laišką; paėmiau jį, nepajudėdama iš vietos ir nepasiziūrėdama, paskul pasidėjau jį ant kelių ir toliau sėdėjau kaip sėdėjusi.

— Atsakymo nebus? — paklausė pasiuntinys.

— Ne, — atsakiau aš. — Galite eiti.

Jis išėjo, o aš vis dar tebetūnojau toje pačioje vietoje, nepajėgdama pajudėti ir nesiryždama išėiti iš svečių kambario.

Vienuolyne be vyresniosios sutikimo neleidžiama nei rašyti laiškų, nei gauti. Turime parodyti jai ir tuos, kuriuos gauname, ir tuos, kuriuos rašome; vadinasi, tą laišką reikėjo nunešti jai. Pasukau į jos celę; atrodė, kad niekada ten nenuėjau. Kalinys, išėjęs iš savo kameros išgirsti mirties nuosprendžio, eity ne lėčiau ir ne labiau prislėgtas, negu aš tą minutę. Pagaliau vis dėlto atsidūriau prie jos durų. Vienuolės iš tolo stebėjo mane; jos nieko nenorėjo praleisti iš to reginio, kurį joms teikė mano skausmas ir pažeminimas. Pasibeldžiau, ir durys atsidarė.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 8 dieną, 2 val. po pietų, savojo salėje, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami ir raginami atsilankyti, apsimokėti narinius mokesčius, kurie dar nėra apsimokėję.

T. Rimdžius

Kuopos sekr.
Telefonas: 922-3215

Motery žinlai

Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 8 dieną, po Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimo. Visos narės ir simpatikės kviečiamos atsilankyti.

Po susirinkimo bus šilta kava su skaniais užkandžiais.

Klubo Valdyba

Serga A. Užunarienė

Jau antras mėnuo ligoninėje sunkiai serga windsorietė nuoširdi Liaudies Balso patrijotė Adelė Užunarienė. Jos širdis sušlubavo.

Per eilę metų Adelė gyvenama Detroite buvo darbšti ir ryžtinga LB vajininkė, o pastaraisiais metais ji ir jos vyras J. Užunaris gyvenadmi Windsorė nuoširdžiai rūpinasi ir darbuojasi dėl LB išlaikymo.

Nuoširdžiausiai linkime ligonei kuo greičiau pagyti.

Įdegti Reikia Šiaurėje

Maskvos Lomonosovo vardo valstybinio universiteto profesorius V. Bielinskis siūlo visiems mėgėjams įdegti saule važiuoti atos'ogų ne į pietus, o į šiaurę. Pastaruoju metu geografiniuose plociuose ultravioletiniai spinduliai (tie, kurie įdegina iki rudumo) yra ilgesnių bangų, taigi mažiau kenksmingi, negu trumpų bangų ultravioletiniai spinduliai, kurie vyrauja arčiau pusiaujo. Todėl degintis šiaurėje yra sveikiau.

DABAR RODOMA!

Lenkijos įžymiausi filmai spalvoti su angliškais paaiškinimais

KRZYŻACY

BRIGHTON
Cinema - 532-2710
127 Roncesvalles Ave.

Priedas:

"Vielka Parada

1000-lecia"

Tūkstantmetinio atžymėjimo demonstracija Varšuvoj

HAMILTONE

"DELTA" Teatras

Sausio 8 ir 15
nuo 3 val. po piet.

Naujos Sūrinės

Daugiau kaip tris tūkstančius tonų sūrių per metus išnokinis speciali bazė Šiauliuose, kurią suprojektavo Leningrado Valstybinis miesto pramonės projektavimo institutas. Kitąmet prasidės šios pirmosios Lietuvoje tokio pobūdžio įmonės statyba, o 1968 metais ji pradės darbą. Čia bus nokinami fermentiniai sūriai, atvežami iš visų Lietuvos sūrių. Atėinančiais metais bus pradėtos statyti ir 1968 metais pradės veikti trys naujos sūrinės — prie Raguvos, Linkuvos ir Telšių sviesto gamyklų. Kiekvienos iš jų pajėgumas sieks 300-400 tonų fermentinių sūrių per metus. Keliskart galingesnė sūrinė artimiausiais metais išaugs Pasvalyje, o Kaišiadoryse numatoma pastatyti įmonę minkštiesiems, greit nokstantiems sūriams gaminti. Naujose įmonėse bus įrengtos mechanizuotos pieno pasterizavimo bei sūrių gamybos linijos ir kiti naušūs šiuolaikiniai mechanizmai, žymiai palengvinantys žmonių darbą.

Penkmečio metais fermentinių sūrių gamyba respublikoje išaugs daugiau kaip dvigubai.

Dainuos Anglų Dainas

Anglų kalbos kursus prie miesto liaudies švietimo skyriaus kasmet baigia keli šimtai vilniečių. Nemažai sositinėje anglų kalbos specialistų — aukštųjų, specialiųjų, vidurinių mokyklų dėstytojai, studentai. Vilniaus anglistai nutarė organizuoti chorą, kuris dainuotų anglų dainas, populiarių šios šalies muziką. Jau įvyko pirmoji repetitija. 40 dainininkų pramoko škotų liaudies dainą R. Bernso žodžiais. Visuomeniniais pagrindais chorui vadovauja konservatorijos auklėtinis A. Liukpetris, chormeistrė — A. Ragavičienė. Choro dalyviai taip pat studijuos britų kultūrą, papročius, folklorą, lavins kalbos įgūdžius, klausysis muzikinių įrašų anglų kalba. Išmokęs dainų, choras aplankys Rygos ir Talino anglų kalbos kursų klausytojus.

Westono Imperija

Garfield'o Weston'o maisto pasaulinė imperija yra didžiulis oktopas. Nedaug korporacijų yra taip lačiai išsiplėtusios, kaip Westono. Štai keletas faktų:

Ši korporacija turi 2,327 supermarketus, 3,529 afiliuotas parduotuves, 9 departmentines parduotuves, 164 fabrikus, 156 kitokias kepyklas, 94 malūnus. Samdo 153,000 darbininkų.

Ji veikia Jungtinėse Valstijose, Kanadoje, Britanijoje, Pietų Afrikoje, Australijoje, Vokietijoje ir Francijoje. Per metus parduoda gaminių už \$4-205,000,000. Gryno pelno per metus padaro \$72,000,000.

IVYKS TAIKOS KONFERENCIJA

(Atkelta nuo 6 pusl.)

tai užimtų labai daug vietos, todėl apibūdinau tik keletą dalykų. Būtų labai naudinga ir f-

domu, kad mūsų taikos komitetas sušauktų platesnį mitingą ir pakviestų minėtas delegates pakalbėti.

Petrė K.

LAIŠKAS IŠ WINNIPEGO

(Atkelta nuo 3 pusl.)

Tai kodėl Tamsta, brangioji, mūsų spaudos mylėtoja, tokių dalykų nematai ir kodėl apie tai nepapasakoji Lietuvos jaunimui?

Old Grandpa

Laivu į Lietuvą iš Montrealo

Ekskursija išvyksta gegužės 30 dieną, 1967 metais, laivu Puškinas. Vieta laive jau užsakyta.

Pakeliui Puškinas sustos Londone, Kopenhagoje, Helsinkyje ir Leningrade.

Lietuvoje išbūsime 16 dienų. Grįšim atgal su Jungtinių Amerikos Valstijų laivu į New Yorką. Grįždami aplankysime Varšuvą ir Paryžių.

Dėl platesnių informacijų rašykite man. Aš jums prisiūsiu brošiūrą ir laišką, kas liečia kelionę. Visas smulkmenas paaiškinsiu.

Ona B. Kubilius
3827 W. Monroe St.
Chicago, Ill., 60624

Ekskursijos palydovė.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

LAIKRODININKAS

F. Bočulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageldaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v.

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šilūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lissauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto